

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, virkamiehet ja kuulijat

Olemme vuoden tärkeimmässä kokouksessa, jossa tarkastellaan tulevaa ja kulunutta vuotta. Käsillämme on vuoden 2025 talousarvio, investointiosa ja organisaatiomuutos sekä taloussuunnitelmaa vuosille 2026 - 2027. Käsittelyssä oleva materiaali on hyvin laadittu, asiat on esitelty hyvin ja kattavasti.

Muutamia huomioita;

Organisaatiokaavion mukaisesti lautakuntien määrä lisääntyy yhdellä lautakunnalla eli työllisyyslautakunnalla.

Raahella ei mene hyvin, kun katsotaan mennyttä vuotta vetovoima- ja muuttolukujen suhteen. Syyskuun loppuun mennessä asukasluku on vähentynyt tämän vuoden aikana 258 henkilöllä, väkiluvun ollen 23.539 henkilöä. Suurin väestöryhmän on yli 65-vuotiaat.

Olemmeko varautuneet oikein tuleviin haasteisiin, että saisimme veto- ja pitovoimaa tai kuten elinkeino strategiassa todetaan veto-, pito- ja lumovoimaa.

Kaupungin työpaikka omavaraisuus on vielä lähes 120 %, mutta yhä useampi haluaa asua muualla kuin Raahessa. Työttömyyskin on hiukan noussut edellisestä vuodesta.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja

Tässä tilanteessa on syytä pysähtyä ja mietittävä, mistä johtuu, että Raahe ei ole veto-, pito- ja lumovoimainen. Mitä pitäisi tehdä?

Olemme huomioineet, että Raahe on laaja kaupunki, jonka eri kaupunginosien kehittäminen pitäisi olla meillä vetovoimaisena tekijänä, mitä pitää hyödyntää. Keskittämisen tie voi olla tuhoisa tulevaisuuteen katsottaessa.

Käsittelyssä olevassa talousarviossa on esityksenä, että kaupunki lopettaisi Vekkulan päiväkodin, mikä on ollut tähän saakka täynnä, eikä kaikki halukkaat ole päässeet päiväkotiin.

Kaupungin strategian yhtenä painopisteenä ovat lapset ja nuoret. Lainaus strategiasta

❖ Olemme lapsiystävällinen kaupunki, jossa hyvinvoivista lapsista ja nuorista kasvaa hyvinvoivia aikuisia.

❖ Toimivat palvelumme muodostavat lapsi- ja nuorisoystävällisyyden perustan.

❖ Palvelujen varmistamiseksi teemme yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Tavoitteet:

- Toimintamme edistää lasten ja nuorten hyvinvointia.
- Lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus hyviin palveluihin ja monipuolisiin harrastuksiin asuinalueesta riippumatta.
- Lapset ja nuoret voivat yhä enemmän vaikuttaa itseään ja kotikaupunkiaan koskeviin asioihin

Arvoisa valtuusto puheenjohtaja

Vasemmiston valtuustoryhmä esittää, että Vekkulan päiväkotia säilytetään. Perusteluna varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä ja kaikkia halukkaita lapsia, ei tietomme mukaan ole pystytty sijoittamaan Vekkulan päiväkotiin. Vekkula sijaitsee luonnon kauniilla paikalla Tikkalan koulun yhteydessä, kaupungin omissa tiloissa. Kaupunki tarvitsee myös nuoria perheitä kylille asumaan ja näin luodaan elinvoima. Voidaanpa pitää kilpailuvalttina, että tällaisia koulu- ja päiväkotipaikkoja kaupungilla on tarjolla.

Arvoisa puheenjohtaja

Laadittu talousarvio on maltillinen niin investointien kuin maksujen suhteen.

Valtuustoryhmäämme on puhututtanut, miten kaupungin edunvalvontaa ja vetovoimaisuus saataisiin kohdistettua yrityksiin, Tällä hetkellä näyttää, että suuret investoinnit menevät muihin kuntiin. Raahen on panostettava edunvalvontaan, niin alueellisesti, maakunnallisesti kuin valtakunnallisesti, verkostoituminen on ensiarvoisen tärkeää tulevaisuudessa, että kaupunki saisi uusia työpaikkoja ja pitovoimaa sekä pitää myös nykyiset yritykset paikkakunnalla.

Yrityksien merkitys ei ole ainoastaan työllistäjänä vaan yhteisöveron maksajana, mikä on Raahen kaupungin tulopohjassa merkittävä osa.

Yhden lisä haasteen tuo ensi vuodelle, kun Raaha aloittaa työllisyyden hoidon vastuukuntana. Onko rahoitus pystytty oikeassa suhteessa budjetoimaan, kun kunnille määrätyt sakkomaksut kasvavat entisestään.

Talouden tasapainotusohjelmassa on lainan määrän väheneminen laskettu 6 M€/ vuosi, mikä näyttää toteutuvan suunnittelukaudella. Mutta, onko lainamäärä tuleville vuosille liian haastava, menetämmekö palveluja ennen kaikkea peruspalveluja, joilla voimme houkutella uusia asukkaita ja pitovoimaa nykyisille asukkaille. Kaupungilla on ollut tähän saakka hyvät ja edulliset harrastusmahdollisuudet ja asuminen on valtakunnallisestikin edullista Raahessa. Tuleva uusi kaupunginvaltuusto joutuu ottamaan kantaa, miten vetovoimaa voidaan kasvattaa.

Arvoisa puheenjohtaja

Rahoituksen pohjaan. Raahen on vanha kaunis merenranta kaupunki, jolla on paljon entisöitävää ja korjattavaa vanhaa historiallista rakennuskantaa. Onko kaupunki hyödyntänyt täysimääräisesti mm. EU tukien hakemista. Tämä rahoitusmuodon hyödyntäminen on otettava vakavasti tulevissa korjaushankkeissa.

Ensi vuoden talousarvion rahoitukseen tuloutetaan rahastoista, mikä tämän hetken rahoitus- ja korkotilanteessa on hyvä. Vuoden 2025 talousarvion loppusumma osoittaa 1,469 M€ ylijäämää.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on hyväksymässä talousarvion ja investointien osan muilta osin paitsi, että ryhmämme esittää, että Tikkanen koulun yhteydessä toimiva Vekkula- päiväkotiryhmän toiminta säilytetään, määräraha ylijäämästä.

Haluamme kiittää virkamiehiä, luottamushenkilöitä talousarvion valmistelusta näinä vaikeina aikoina, kun saman aikaisesti sote palveluja ollaan kovalla kädellä leikkaamassa paikkakunnaltamme.

Toivotamme teille kaikille oikein hyvää ja rauhallista Joulua ja tulevaa vuotta 2025.

Raahessa 9.12.2024

psta Tarja Ollanketo